

Sist endret 12.06.2023

Veileder i bruk av fullmakt som gir Oslo kommune utvidet tilgang til skatteopplysninger

Se også: Skatteetatens egne opplæringsvideoer om hvordan tolke informasjonen man får gjennom utvidet skatteattest. Trykk her for [Film 1](#), [film 2](#) og [film 3](#)

1. Bruk av fullmakten

1.1 Innledning

Fullmakten har en generell varighet på 4 år og er tilgjengelig for alle virksomheter i Oslo kommune.

Fullmaktens varighet medfører at det ikke nødvendigvis vil være behov for å innhente fullmakt for et konkret prosjekt, dersom leverandøren i forbindelse med tidligere prosjekter har sendt inn signert fullmakt med 4 års varighet, og denne ikke har utløpt på kontraktsigeringstidspunktet.

HMSREG forvalter elektroniske lister over de leverandørene som har gjeldende fullmakter.

Forut for innhenting av fullmakt må virksomheter som ikke har tilgang til HMSREG kontakte Innkjøpstjenester v/Team for ansvarlig arbeidsliv, for å undersøke om det er behov for å innhente fullmakt på den konkrete leverandøren.

1.2 Bakgrunn

Det ble i 2015 inngått en samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og Skatt Øst om utveksling av informasjon som ledd i bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet, herunder sosial dumping.

Målet med samarbeidet er ifølge avtalen «å utveksle opplysninger som bidrar til å sikre Oslo kommune seriøse leverandører/underleverandører som opptrer i samsvar med norsk skatte- og avgiftslovgivning».

Virkeområdet for avtalen er videre definert som Oslo kommunes leverandører og underleverandører, som representerer bransjer risikoutsatt for skatte- og avgiftskriminalitet. Dette vil først og fremst gjelde bygg- og anleggsbransjen, renholdsbransjen og tjenester innenfor bilvask.

Oslo kommune innfører gjennom denne avtalen, en fullmakt som skal signeres av alle leverandører og underleverandører til Oslo kommune innen de nevnte bransjer. Fullmakten gir Oslo kommune rett til innhenting av utvidet skatteattest før kontraktssigering men også i hele kontraktsperioden.

Fra fullmakten hitsettes:

«fullmakt til et ubegrenset antall ganger i den periode fullmakten gjelder for, å innhente opplysninger om

- 1. våre skatte- og avgiftsmessige forhold, begrenset til opplysninger som fremgår av skjemaet "Informasjon om skatte- og avgiftsforhold" (se vedlegg) og skjema for attest om restanser på skatt/avgift mv - RF-1244, (skatteattesten);*

2. *innrapporteringer på RF-1199 (både Del 1 og Del 2) til Sentralskattekontoret for Utenlandssaker vedrørende oppdraget; og*
3. *hvilke arbeidstakere det er innrapportert lønn på iht a-meldingen.*

Vinnende leverandør skal sammen med signert fullmakt ha levert inn fargekopi av pass, bankkort, førerkort eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EØS/EFTA).

Fullmakten skal benyttes som grunnlag for innhenting av opplysninger om leverandøren før kontraktssignering, men også gjentatte ganger i løpet av kontraktsperioden. På denne måten kan man i større grad kontrollere at leverandørene oppfyller sine skatte- og avgiftsforpliktelser. Manglende oppfyllelse av skatte- og avgiftsforpliktelser i kontraktsperioden kan medføre at Oslo kommune hever avtalen. Bestemmelser om heving ligger i våre standardkontrakter.

1.3 Fullmakten

Fullmakten skal signeres av vinnende leverandører og vinnende leverandørers underleverandører, så fremt Oslo kommune ikke tidligere har mottatt fullmakt fra leverandøren og underleverandørene med 4 års varighet i forbindelse med en annen kontrakt i Oslo kommune. Merk at det kan være tilfeller hvor Oslo kommune kun har mottatt fullmakt fra leverandøren og ikke underleverandøren. Det må da innhentes fullmakt fra underleverandøren

Kravet til signatur før kontraktssignering gjelder imidlertid kun hovedleverandør og eventuelle underleverandører som hovedleverandøren baserer seg på for å oppfylle et kvalifikasjonskrav. Andre underleverandører og underleverandører som skal innlemmes i kontraktsforholdet på et senere tidspunkt, skal levere signert fullmakt før Oslo kommune godkjenner underleverandøren, så fremt det ikke allerede foreligger fullmakt fra den aktuelle underleverandøren.

Prosessen med å innhente fullmakten kan settes opp slik:

- Fullmakten og malen for utvidet skatteattest sendes ut sammen med konkurransedokumentene (kvalifikasjonsdokumentene/konkurransegrunnlaget), med opplysning om at det vil bli stilt krav om signering fra vinnende leverandør og eventuelle underleverandører før kontrakt signeres, så fremt det ikke allerede foreligger signert fullmakt med 4 års varighet fra leverandørene.
- Oppdragsgiver sjekker hvorvidt det allerede foreligger signert fullmakt fra den vinnende leverandøren og dennes underleverandører.
- Vinnende tilbyder skal, ved behov, motta ny fullmakt sammen med tildelingsbrevet, med krav om signering. Signert fullmakt med fargekopi av legitimasjon skal returneres oppdragsgiver i meldingsfunksjonen i KGV så snart som mulig og helst innen 3 virkedager.
- Signert fullmakt og legitimasjon lagres i arkivsystemet sammen med øvrige konkurransedokumenter
- Avtaleforvalter er ansvarlig for å legge inn fullmakt og legitimasjon i HMSREG

Prosessen med å innhente skatteopplysninger kan settes opp slik:

- Dersom vinnende leverandør allerede har levert inn signert fullmakt til Oslo kommune med 4 års varighet som ikke er utløpt, kan Oppdragsgiver ta direkte kontakt med Skatt Øst og be om at skatteopplysninger oversendes i en utvidet skatteattest innen 3 dager. Dette kan gjøres gjennom funksjonaliteten i HMSREG.com og kan gjøres direkte i systemet. Ta kontakt med team for ansvarlig arbeidsliv via følgende e-post om du har spørsmål til dette: hmsreg@uke.oslo.kommune.no
- Oppdragsgiver skal deretter motta utvidet skatteattest innen 3 virkedager etter oversendelse til Skatt Øst.
- Dersom utvidet skatteattest viser at vinnende tilbyder oppfyller alle sine skatte- og avgiftsmessige forpliktelser, kan kontrakten inngås etter at karenperioden er utløpt.
- Dersom utvidet skatteattest viser at leverandøren ikke oppfyller sine skatte- og avgiftsmessige forpliktelser; det foreligger for eksempel restanser som etter en konkret vurdering anses for å være uakseptable, skal leverandøren avvises (se hjemmelsgrunnlaget under)
- Dersom vinnende leverandør avvises på grunn av at leverandøren nekter å signere fullmakten eller fordi leverandøren for eksempel har uakseptable restanser, må tildelingsbeslutningen omgjøres og man må be om signert fullmakt og fargekopi av legitimasjon fra den leverandøren og eventuelle underleverandører som deretter blir innstilt som vinner, og foreta ny innhenting av opplysninger fra Skatt Øst.
- Når kontrakt er inngått skal det innhentes signert fullmakt fra alle nye underleverandører, og det skal innhentes utvidet skatteattest fra Skatt Øst som et ledd i godkjenningen av underleverandøren.

For de tilfeller oppdragsgiver skal gjennomføre en to-trinnsprosess kan det være hensiktsmessig å be om en signert fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest allerede på kvalifiseringstidspunktet. For å kunne benytte seg av en slik fremgangsmåte er det i kvalifikasjonsgrunnlagene tatt inn et forbehold om at oppdragsgiver kan be om innsending av signert fullmakt før man inviterer kvalifiserte leverandører til å inngi tilbud i konkurransen. Konsekvensene ved at leverandørene nekter å signere fullmakten eller den utvidede fullmakten viser manglende oppfylning av skatte- og avgiftsmessige forpliktelser vil være de samme som skissert i kulepunktene over.

Signert fullmakt sendes samarbeid.akrim.skattost@skatteetaten.no

Svar på henvendelsen til Skatt Øst skal i utgangspunktet ikke ta mer enn 3 virkedager. Ved bruk av HMSREG vil henvendelsen til Skatt Øst kunne sendes direkte fra løsningen.

Skatt Øst vil imidlertid returnere oversendte fullmakter som er beheftet med feil og mangler og be om at feilene rettes. I en slik situasjon vil 3 dagers fristen ikke kunne opprettholdes.

Når det gjelder kryptering er det slik at selve overføringen av mail fra Oslo kommune (xx@xx.oslo.kommune.no), fra for eksempel UKE til Skatt Øst, foregår i en kryptert forbindelse. Dette betyr at selve oversendelsen skjer i et trygt miljø. Alle vedlegg i mailer vil også benytte denne trygge forbindelsen. Mailen blir transport «i en sikker tunell», fra server til server.

Oversendelser som gjøres fra andre e-postadresser har ikke denne trygge forbindelsen, og man må ta i bruk andre krypteringsprogrammer.

1.4 Avvisning

Dersom oppdragsgiver, etter en konkret skjønnsmessig vurdering av anskaffelsens art og størrelse, finner at leverandøren ikke oppfyller sine skatte- og avgiftsforpliktelser, har for eksempel uakseptable restanser eller gitt feilaktige opplysninger, kan leverandøren avvises.

Hjemmel for avvisning er vurdert å være «kan»-avvisningsgrunnene i forskrift om offentlige anskaffelser del II § 9-5 3.ledd bokstav a) og i del III § 24-2 3.ledd bokstav a) eller g)

Del II § 9-5 3.ledd bokstav a):

«Oppdragsgiver kan avvise en leverandør

Når oppdragsgiver er kjent med at leverandøren ikke har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter i den stat han er etablert, eller i Norge, med mindre avvisningen vil være klart uforholdsmessig.»

Del III:

- § 24-2 3. ledd:

Oppdragsgiver kan avvise en leverandør, med mindre avvisningen vil være uforholdsmessig

a) «Når oppdragsgiver er kjent med at leverandøren ikke har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter i den staten han er etablert, eller i Norge, i andre enn dem som er nevnt i første ledd bokstav b)»

- § 24-2 3.ledd:

g) som har gitt grovt uriktige eller misvisende opplysninger som kan få vesentlig innflytelse på oppdragsgivers beslutning om avvisning, utvelgelse eller tildeling, eller som har unnlatt å gi slike opplysninger.

Dersom man foretar en avvisning etter at tildelingsbrevene er sendt, må man omgjøre tildelingsbeslutningen med hjemmel i forskrift om offentlige anskaffelser §§ 10-1 (3) og 25-1 (4). Her fremgår det at dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om valg av leverandør er i strid med forskriften «*kan beslutningen omgjøres frem til kontrakten er inngått*».

KOFA har lagt til grunn at bestemmelsene også kan benyttes ved manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskrav se bl.a. KOFA-sak 2010/114 Mesta Drift, 2013/79, 2013/14 og 2015/26 premiss 32. Selv om avgjørelsene baserer seg på det tidligere regelverket er de fortsatt relevante for denne problemstillingen, da regelverket ikke er endret på dette punktet.

Kofa-sak 2010/114:

"I forskriften § 22-3 (2) fremgår det om tildelingsevalueringen at "Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 22-2 (kriterier for valg av tilbud) kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått". Tilsvarende regel fremgår i

forskriften del II av § 13-3 (2). I sin praksis har nemnda lagt til grunn at bestemmelsene også kan anvendes ved andre feil enn slike som gjelder uriktig bruk av tildelingskriterier. Dette må også gjelde feil ved kvalifikasjonsvurderingen. "

Det er viktig at det klart fremkommer av konkurransegrunnlaget at en avvisning på grunn av for eksempel uakseptable skatte- eller avgiftsrestanser eller grovt misvisende eller feilaktige opplysninger kan skje også etter at tildelingsbrevet er sendt. Dette er tatt inn i malene til Innkjøpstjenester og fremgår nedenfor.

Dersom leverandøren nekter å signere fullmakten, vil dette anses for å være et vesentlig forbehold mot kontraktsvilkårene og medføre at tilbudet avvises. Det er tatt inn en bestemmelse i Oslo kommunes standardkontrakter hvor det fremgår at leverandøren skal signere fullmakten og med det gi oppdragsgiver mulighet til å innhente utvidet skatteattest.

Hjemmelsgrunnlaget for avvisningen i slike tilfeller finner man i forskriftens del II § 9-6, 1. ledd bokstav b) og del III § 24-8 1.ledd bokstav b):

Oppdragsgiver skal avvise et tilbud som

«Inneholder vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene»

Dersom det før kontrakt er inngått, avdekkes manglende levering av pliktige oppgaver og avvik i registrering/rapportering av lønn, er vi av den oppfatning at dette vil være hjemmel for å avvise leverandøren i medhold av bestemmelsene som er gjengitt i punkt 1.4.

1.5 Konkurransesgrunnlaget og kontraktene

Følgende tekst er tatt inn i standard konkurransegrunnlag/kvalifikasjonsgrunnlag som et nytt siste underpunkt til «Gjennomføring av konkurransen»:

Signert fullmakt

Som et ledd i Oslo kommunes kamp mot arbeidslivskriminalitet, herunder svart arbeid og sosial dumping, er det inngått en samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og Skatteetaten. I denne forbindelse krever Oslo kommune av alle sine leverandører innenfor [bygg- og anleggsbransjen, renholdsbransjen, tjenester innen bilvask] en signert fullmakt som gir Oslo kommune en utvidet rett til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om sine leverandørers og underleverandørers skatte- og avgiftsmessige forhold som angitt i fullmakten.

Fullmakten skal signeres av vinnende leverandør etter at tildelingsbrev er mottatt, men før kontraktssignering. Fullmakten sendes til vinnende leverandør sammen med tildelingsbrevet. Signert fullmakt sammen med fargekopi av pass, bankkort, førerkort eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EØS/EFTA), skal returneres til oppdragsgiver i original versjon så raskt som mulig og innen 3 virkedager.

Dersom leverandøren tidligere har signert en fullmakt med 4 års varighet til Oslo kommune, og denne ikke utløper før kontraktssigneringstidspunktet, bortfaller kravet om innsending av

ny fullmakt før kontraktssignering som skissert ovenfor. Leverandøren plikter imidlertid å signere en ny fullmakt når fullmakten utløper, så fremt leverandøren fortsatt er i et kontraktsforhold med en av Oslo kommunes virksomheter hvor signert fullmakt er påkrevd.

Det gjøres oppmerksom på at kravet om signert fullmakt også gjelder for alle hovedleverandørens underleverandører. Hovedleverandøren skal kontraktsfeste signeringsplikten nedover i leverandørkjeden. Før signering av kontrakt kreves det dog kun signert fullmakt fra hovedleverandør, med mindre underleverandøren benyttes for å oppfylle et kvalifikasjonskrav i konkurransen. I så fall skal signert fullmakt foreligge fra både hovedleverandør og underleverandør.

Signert fullmakt fra øvrige underleverandører må imidlertid være levert og godkjent av oppdragsgiver før de kan benyttes i kontrakten/prosjektet.

Oppdragsgiver gjør oppmerksom på at det kan være aktuelt å avvise den leverandør og eventuelle underleverandører som i tildelingsbrevet er innstilt som vinner av konkurransen, dersom det etter tildeling, men forut for signering av kontrakt, mottas opplysninger fra Skatt Øst om manglende oppfyllelse av skatte- og avgiftsforpliktelser m.v. Tildelingen kan derfor ikke anses endelig før det foreligger en vurdering av de innhentede opplysninger som ikke endrer oppdragsgivers tildelingsbeslutning.

Det presiseres at hvis det ikke foreligger eller mottas signert fullmakt fra hovedleverandør og eventuelle underleverandører som er benyttet i kvalifiseringen, vil dette anses som et vesentlig forbehold til kontrakten som vil medføre at både hovedleverandør og eventuelle underleverandører avvises fra konkurransen.

Dette betyr at dersom en underleverandør som hovedleverandøren har benyttet seg av i kvalifiseringen, ikke leverer inn signert fullmakt, vil det måtte lede til avvisning av både hovedleverandøren og underleverandøren. Det samme må gjelde dersom underleverandøren som er benyttet i kvalifiseringen har uakseptable skatte- eller avgiftsrestanser eller av andre grunner må avvises.

Det er i [byrådssak 1057/2017](#) besluttet å innta blant annet følgende bestemmelser i Oslo kommunes standardkontrakter for innhenting av opplysninger i kontraktsperioden:

«Oppdragsgivers rett til å innhente opplysninger

Oppdragsgiver skal til enhver tid ha fullmakt fra leverandør(er) og underleverandør(er) til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold m.m., som er vedlagt denne kontrakt.

Manglende fullmakt fra leverandør(er) og/eller underleverandør(er) vil anses for å være et vesentlig mislighold og kan medføre heving av kontrakten.»

«Brudd på skatte- og avgiftslovgivningen

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Oppdragsgiver kan til enhver tid foreta kontroll av leverandøren og eventuelle underleverandørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom leverandøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan oppdragsgiver, etter at leverandøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom leverandøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan oppdragsgiver heve kontrakten uten at leverandøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og leverandøren overfor oppdragsgiver kan sannsynliggjøre at kravet ikke er berettiget.

Dersom leverandørens underleverandører i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan oppdragsgiver, etter at underleverandøren er gitt en frist til å rette, kreve at leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør, uten kostnad for oppdragsgiver. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og leverandøren overfor oppdragsgiver kan sannsynliggjøre at kravet mot underleverandøren ikke er berettiget. Dersom leverandøren ikke skifter ut underleverandør som den er forpliktet til å skifte ut, kan oppdragsgiver heve avtalen.»

1.6 Innrapportering av ansatte

Oslo kommune skal i tråd med samarbeidsavtalen med Skatt Øst håndheve innrapporteringsplikten overfor leverandørene i kontraktsperioden.

I NS 8405, er dette pkt. 24.:

Krav til innsending av mannskapslister

Før oppstart av arbeidet, skal entreprenøren oversende byggherren en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen, med fødsels- eller D-nummer (11 siffer). Ved endringer i arbeidsstokken, skal entreprenøren sende byggherren oppdatert oversiktsliste uten ugrunnet opphold. Oppdragsgiver skal minimum få tilsendt nye lister hver 3. måned.

Byggherren skal til enhver tid ha rett til innsyn i oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres og kontrolleres daglig i henhold til forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser.

Brudd på forpliktelsene etter denne bestemmelsen er å anse som vesentlig mislighold.

Dersom konkurransen gjelder renholdsbransjen eller tjenester innen bilvask, må bestemmelse med likelydende innhold tas med:

Innrapportering av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere

Entreprenøren plikter å rapportere eventuell bruk av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere i henhold til de til enhver tid gjeldende regler.

Da innrapportering av utenlandske arbeidstakere ofte gjøres etter signering av kontrakt, er det ikke hensiktsmessig å knytte sanksjoner til manglende innrapportering før kontrakten signeres, selv om dette er informasjon man får gjennom den utvidede skatteattesten. Dette punktet må følges opp i kontraktsperioden.

2. Ensartet praksis

Det er viktig at kommunen fremstår med en ensartet praksis vedrørende bruken av opplysningene man mottar fra Skatt øst. Det er derfor et ønske fra Konserninnkjøps side at virksomhetene oversender oss avgjørelser om avvisning eller ikke-avvisning i konkurransefasen, og om saker som oppstår i kontraktsforholdet som kan ha interesse for oss og for de andre virksomhetene (saker med manglende signering av fullmakt er ikke nødvendig å oversende oss).

Erfaringene vil gi oss grunnlag for eventuelt å endre kontraktsbestemmelsene, teksten i konkurransegrunnlaget og veilederen. Send innspill eller erfaringer med bruken av fullmakten til anskaffelser@uke.oslo.kommune.no.

Sjekk derfor denne veilederen hver gang det er aktuelt å benytte fullmakten. Endringsloggen som ligger til slutt i dokumentet oppdateres for hver endring som foretas

Endringslogg (siste endring først):

Dato:	Endring som er foretatt:	Dokumenter som er oppdatert:	Oppdatert av:
12.06.2023	Endring av rutine for innlevering av signert fullmakt og legitimasjon via KGV	Veileder	Camilla Gundhus
02.12.21	Fullmakten legges ut på Veilederen igjen etter at den har falt bort. K språklige oppdateringer.	Veileder	Trine Amundsen
12.04.2018	Fullmakten får en varighet på 4 år. Veilederen er endret i tråd med dette. Den er også oppdatert i tråd med det nye regelverket.	Veileder, fullmakt, kontrakter, konkurransegrunnlag	Trine Amundsen
28.10.2016	Utfylling av prosjekt og gyldighetsdato på fullmaktsskjema.	Veileder og fullmakt	Kirsten Sandven
14.04.2016	Presisering av pilotprosjektet i pkt. 1.2, krav om sluttdato samt krav om retting av feil i fullmakt fra Skatt øst pkt. 1.3,	Veileder	Trine Amundsen
12.02.2016	Omfattende endring basert på tilbakemeldinger fra kommunens virksomheter: fullmakt innhentes kun fra vinnende leverandør. Veilederen er endret i tråd med dette.	Veileder, konkurransegrunnlag/kvalifikasjonsgrunnlag	Trine Amundsen
26.11.2015	Presisert at manglende fullmakt vil medføre avvisning i pkt 1.2.2	Veileder	Trine Amundsen
18.11.2015	Oppdatert tekst vedrørende innhenting av fullmakt for underleverandører, samt presisering av at tekst er tatt inn	Veileder, konkurransegrunnlagene/kvalifikasjonsgrunnlagene	Trine Amundsen

	i maler, oppdatert henvisning til NS8405.		
09.11.2015	«Skav –skjema» erstattet med «Utvidet skatteattest» i linken øverst i veilederen.	Veileder	Trine Amundsen
19.10.2015	Presisering i kontraktsbestemmelse: fullmakten gjelder fra signering av fullmakt.	Veileder, konkurransegrunnlag/kvalifikasjonsgrunnlag, NS-kontraktsformular, standard kontraktsvilkår for håndverkertjenester	Trine Amundsen
12.10.2015	Lenket til veileder for behandling av data fra Skatt øst		Svein Jørgen Kjenner Johansen
05.10.2015	Presiseringer, slettet avsnitt vedrørende innsending av lister før tilbudsfrist.	Veileder, konkurransegrunnlag/kvalifikasjonsgrunnlag	Trine Amundsen
28.09.2015	Ferdigstilt veileder	Konkurransegrunnlag, kontrakter	Trine Amundsen